

PAUL TUYUUTINICH TITUS-MUN

Iłitchuqutit

Titus Jew-guñtichuaq isumalitqiksuaq ukpiqtuaguqluni ikayuqtigunaruq Paul-mun uqalugiksuamik siamitchiñiani. Paul-gum taamna tuyuutaa Titus-mun Crete-mi qaanaksrimman añaayyuvimik, uqausigivlugi piņasut isumaaluutini.

Sivulligivlugu Titus itqautigaa añaayyvium aullarrinisa irrusiksrañannik sigğağnaqtuani iñuuniaqtuni Crete-miutun. Tugliani uqautigaa qanuq ilisaurriñaqtilaaja allagiiksuanik iñuñiñik añaayyvium, utuqqanaanik ilisaurriñaqtuanik, nutaqqanik, nukatpianik, suli kivganik. Aasii aqulligivlugu uqautigaa ukpiğniaqtuam irrusiksrañanik, piłłaktautaiñniğmik, avilaitqatauniğmik, uumikkutaiñniğmik, atinirrutaiñniğmik, suli avigaanjañiñinagun añaayyvium.

Avgutit

Sivulliqsaağun	1.1-4
Añaayyvium aullarrinich.....	1.5-16
Savaaksrautinich ilauruat.....	2.1-15
Silğiqsuutit.....	3.1-11
Ağtusaun	3.12-15

1 ¹ Ukua tuyuutit qairut uvamniñ Paul-miñ, God-im kivgananiñ, suli Jesus Christ tiliraunikun ilitchitquraniñ. God-im piksraqtaaginagaaja aasii tilivluja ikayuquvulgich ilaan iñuksraqtaani, ukpiliquvulgich ilisautilugich ilumun ittuanik uqaluñmiñik iñuupkaillaranik godiliqinikun ² iñuuyumaliquvulgich isuitchuamun. God-im suoramikunnii saglulaitchuam unniqsuqlinagaatigut taavrumija iñuggunmik nunaunnii isagutinaiñjaan, ³ aasii piviksraq nalautinman taamna salapqinagaa tusaayugaagiksuaatigun uqaluñmigun. Tamatkua tusaayugaagiksuaat qaisaunaruq uvamnun aasii God-im annaurripta pitqutaatun uvamnun algaqsruutigigitka. ⁴ Ukua tuyuutaurut Titus-mun, iğniipiagataptun ittuanun qanuq atunim ittuanik ukpiğutiqaqlunuk. God-ttuq Aapa, Christ Jesus-lu Annaurrikput, naglikkutiqpaqagli ilinun, tutqiutiqaqtillutillu.^a

Titus-gum Savaaja Crete-mi

⁵ Qimanagikpiñ Crete-mun, iñuqsruquvulgich sut iñuqsrugaksrauraut taamani, suli nalunaiqsitquvulusi umialinjanik nunaaqqipayaani. Itqamalugich ilisaurrutitka. ⁶ Umialinajaq pasinagumiñaitchuksrauruq, atautchimik nuliaqagluni, miqhiqtuqağluni ukpiqtuaguruaniq, uqautikkusiaqanjichuanik pialasuunilugich kamasulaiñniğugillu.^b ⁷ Qanuq umialinajaq qaanaksrauruq God-mun savaanik, pasinagtusraunitchuq. Isumamisun piruksraunitchuq naaggaunnii piavsayaruk-sraunitchuq naagga taanjaqtauluni naagga anayaitchuaguluni naagga pilłaturuaguluni. ⁸ Aglaan umialinajaq tukkuuruksrauruq, nakuurualiqillatunilu ajalalluataqtusrauruq inmiñik, nalaunjaruaguluni pilłutaiłłuni qaañiulaanjañiluni. ⁹ Umialinajam ukpiğipiagaksrağigai nayummatauluni lu God-im ilumun

^a 1.4 2 Co 8.23; Ga 2.3; 2 Ti 4.10. ^b 1.6-9 1 Ti 3.2-7.

ittuat uqalunji ilisausiagiņarani, ilisaurriyumiņağugluni allaniktauq iņņnik suli ilisautilugich killukuaqtılaaņannik tamatkua akililijqsuisaaruat inmiņik.

¹⁰Qanuq iņugiaktut kamasuutaitchuat iņuich sagluqinniktuallu taņigilaniq uqaqlutin, tamatkuaļhaaq ilisaurriuat nalunaiņņutchiqsuksrauvlugu iņuk annaurrauniaqpan. ¹¹Tainna uqaņaiqsitaksraurut, qanuq maqutchirut tamatkiqļugich qitungağiņik ilisaurrivlutin ilisaurrutiksrağiņisamiņnik kanņunaqtuakun sivuniğivlugu maniņņaņniagnaņiq. ¹²Iļaņat ilija Cretan-miut nalautchaqtaat uqallaņaruq, “Cretans ataramik saglusuurut, niğruļuktun ittut, iqiasuuvlutin niğgiqsunialgiņmiut.” ¹³Taamna iļaņata uqallautaa ilumun ittuq. Taamna pisigilugu suapiagatakkich, nalaunņasiyumaup ukpiğunmiņni, ¹⁴ukpiğiņaigļugich Jew-guruat taņigilāt unipkaaņich, kamagiņaigļugilļu iņugruiņņaich pitquraliaņich ayyairuat ilumun ittuamik. ¹⁵Niqipayaurat pirağautchilļu salumarut, akuqtuğnağumiņaqtullu ukpiqtuaguruanun isummasiqagtuanun nalaunņaruamik God-itun, aglaalli sumik salumaruagitchuq tamatkunūņa piļusiqirauruanun ukpiņaitchuanullu, qanuq isumaqagvīņich isumaņilļu salumaitchut piļuktuaguvlutin. ¹⁶Iļisimanigaluğaāt God, aglaan iņūuniağusimiņni naluruatun itkaat, nağgunapiagataqtut kamasulaitchullu, nalliummatinitchut qanusipayaamun nakuuruamun.

Nalaunņaruat Iļisaurrutit

2 ¹Aglaalli ilivich, ilisaurriņ nalaunņaruamik ilisaurrunmik. ²Iļisautikkich utuqqanaağtuat aņutit qaņiulaaņasitquņilļugich, kinnaksaqtuagutquņilļugich, inmiņnik aņalalluataqulugich, nalaunņaruamik ukpiğutiqağlutin, pivuttaqutiqağlutiglu, suli nikatchaņilļutin. ³Tainnatun suli utuqqanaağtuat aņat ilisautikkich iņūusiqaulugich piļuutaitchuanik, tigliraqtiņaigļutin imiņasiragaņaiğlutiglu. Iļisaurrutigiraksrağiņich sut nakuuruat, ⁴ayuğaksautigilugich niviasqianun pivuttağitqulugich uīņich miqļiqtuņilļu, ⁵inmiņnik aņalalluataqulugich, piļuutaitchuakun iņūutqulugilļu, aimaagvīņmik qaunaksriļlūatağlutin, suli kamagilugich uisij, God-im uqalua iņuich suuņilqasruņitchumagaat. ⁶Tainnatuttauq kiaqsrukkiņ nukatpiat inmiņnik aņalalluataqulugich. ⁷Iliviliasii qanusipayaatigun savaağiksuaatigun tuvraaksriuruksrauratin. Iļisaurriguvich pimmağiksaapiaglutin. ⁸Uqaluqağlutin nağğuksruğnağumiņaaitchuamik, akililijqsuqtitin kanņutchaktitauyumaut, sumik piğiitchuamik uqaksraiļlutin uvaptigun.

⁹Iļisautikkich kivgat kamagitqulugich ataniņich suli iviğagniaqulugich supayaatigun. Kiummatiqatquksraunitchut ataniğmiņun, ¹⁰naaggaunni tigligagvīņaigļugich. Aglaan ilisimanaqtuksraurut ataramik nakuutilaamiņnik ukpiğnaqtılaamiņniğlu, uqautigilluatağumagaich ilisaurrutit God-ikun Annaurriptigun iluqaisigun piramikkun. ¹¹Qanuq God-im annaurrisaa nagliktuutiqpaņmigun ilisimanaqsiraņaruq iņupayaanun. ¹²Aasii taavrumuuna nagliktuutiqpaņmigun ilaan ilisautigaatigut iņūusiqaņaiquvluta god-aļlāğluta kipigņiuğutiņaigļugilļu piğiitchuat, aglaan iņūutquvluta aņalalluatağluta uvaptiņnun, nalaunņaruakullu god-iliqiruagluta mattumani iņūutchimi, ¹³utaqpiņņapta niğiugivlugu quvianaqtuaq uvluq tikitchumaaqtuaq tautugviksrautikput qaumāņanik kamaņaqtuam God-ipta Annaurriptalu Jesus Christ. ^c ¹⁴Tuquvluni aitchuutiğiņaruq inmiņik uvaptiņnun atanniqsimaņaiqsit-chağluta iluqaanun piğiitchuamun, ilaaguaqsaqłuta ilaan iņūgisukłuta, kipigņiuqtuagaup nakuuruaiqisukłuta. ^d ¹⁵Iļisautigikkich tamatkua, atuğlugu

^c 2.13 2 P 1.1.

^d 2.14 a Mt 20.28; Mk 10.45; Ga 1.4; 1 Ti 2.6. b Ps 130.8; Mt 20.28. c Ex 19.5; Dt 4.20; 7.6; 14.2; 1 P 2.9.

iluqaan atanigñaqutin. Qapinajisaakkich suaglugiḷḷu naalaḡniruut ilinḡnik. Kialiqaa suunḡilaḡinḡḷḷisin.

Ukpiqtuam Inuusiksraḡa

3 ¹Itqaqtikich ukpiqtuat kamakkutiqaqulugich atanauranun atanig-naqusiraqtuanullu, kamagitqulugich itqanaitqulugich qanusipayaamun nakuuruamun savaamun. ²Iḷisautikkich uqautikkḡuḡinḡḷḷugich pigiitchuamik inūlimaakun, qanaaqsaḡitqulugich, piaḡḷuktaqunḡḷḷugich, suli taluḡnairutilugich inūpayaat. ³Qanuqtauq uvagut qaḡauvlugu isumalluaḡiḡinḡḡaḡaluḡmiruaguuḡ, kamasuutaiḡḡutalu killukuaḡavlutalu suli maliguḡuḡavlugich qanusilimaat pisuutivut, aliasunḡisaḡutillu qanusilimaat, atuḡḷugich inūutichivut uumisuumni killuqsraunmiḷu, inūich uumigivluta uvaguttauq uumigivlugich. ⁴Tavra God-im Annaurripta salapqiamiḡuḡ nakuutini pivittaqutiniḷu uvapḡinḡun, ⁵ilaan annautiḡagaatigut, pisiginḡitkalanḡḡaan uvagut nakuurualiqinḡluta, aḡlaan pisigiginḡaḡḷugu ilaan naḡliktuutini. Ilaan annautiḡagaatigut anitḡiksiiḡluta piḷuutiḡinḡiḡ salummaḡluta, aasii Ilitqusiḡiksuamun inūupkallasipkaḡluta nutauruakun inūutichikun. ⁶Qanuq God-im aitchuqpaḡagaatigut Ilitqusiḡiksuamiḡiḡ Jesus Christ-kuaḡḷugu Annaurriḡigun, ⁷nalaunḡasirautqvluta sivuqqamiḡiḡ. Tainna pikami ilaa naḡliktuḡitpaḡaḡaruq uvagut kinuḡvaannallasivluta inūḡḡunmik isuitchuamik paḡmapak niḡḡigikkapḡinḡnik.

⁸Kipiḡniḡutigigikpiḡ katchuḡaitqvlutin tamatkua uqautigigupkich, ukpilianḡaruat God-mun kipiḡniḡuḡumaut savaaḡaḡuḡlutinḡ savaaḡiksuamik, tamatkua nakuupiallaktut anniqsuutaupiallaktullu inūḡḡun. ⁹Aḡlaan pitchaiḡiḡḷugich isumalluaḡiḡirrutikun uqavaaḡutit, atisalanḡiḷḷu maḡḡuuruat, atinḡirrutit qanaaḡutillu pitquratigun qaisauruatigun Moses-kun, qanuq tamatkua atinḡirrutit anniqsuutaunḡitchut, sivuniksraḡaḡnaitchullu. ¹⁰Aasiḡiḡ inūuk atinḡirrutauruaq, siḡḡiqsḡaluḡaḡupku atausiaḡḷugu naagga malḡuḡni, iḡaksiatḡiḡḡaḡu, ¹¹iḷisimalugu tainnasiq inūuk killunmuḡaruq, piḷuusiḡirauruḡlu, inmiḡiḡ suksraunḡiqsuq.

Aqulliich Iḷisaurrutit

¹²Tiligupku ilinḡnun Artemas naagga Tychicus, pisuqtilaqtun qaisaḡniḡaḡumautin uvamnun Nicopolis-mi, qanuq sivunḡinḡaruḡa ukiisukḡuḡa tavrani. ¹³Pisuqtilaḡumautin ikayuḡuḡḷugik Zenas-lu pitquraliqiri, Apollos-lu iḡlauniksraḡaḡni, upaluḡaiyammaḡiksaaḡḷugik sumik inuaḡayumiḡaiḡḷugik. ⁸
¹⁴Suli inūvut iḷitchiyumaut savaaḡaḡuḡlutinḡ savaaḡiksuamik, piqaḡtitchiḡlutinḡ piḷḷiupaḡataqtuanik anniqsuutaunḡitchuanik inūusiḡaḡḡitchumaut. ¹⁵Iluḡaḡmiḡ nauyutiruat uvamnun paḡlagaatin. Paḡlatisigut tamatkunḡa ukpiḡtuagaḡuqatipḡinḡun. God naḡliktuḡitpaḡaḡḡiḡ iluqavsiiḡḡun.

⁸ 3.5 a Dn 9.18 b Eph 5.26. ¹ 3.12 Ac 20.4; Eph 6.21-22; Col 4.7-8; 2 Ti 4.12. ⁸ 3.13 Ac 18.24; 1 Co 16.12.